

בע"ה אור לכ"ח בחשוון התשע"ב

דבר תורה לסיום מסכת חולין /אשי

..... **ונמשיך** במשנה הפותחת את פרק חלק (י"א) בסנהדרין: " כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר (ישעיה ס-כא) 'ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר' ".

כולי האי כהקדמה לפרק השני בהקדמת הרמב"ם לפרק זה, פרק חלק, ואנסה לברר דרכו מקצת מדברי הגמרא בחולין שעוררו תהיות על מידת אפשרות אמיתותם או כל בדיקה לוגית אחרת שחשבנו עליה כשלמדנו.

למשל:

1. **חולין ע.:** " הדביק שני רחמים ויצא מזה ונכנס לזה מהו ידיה פטר דלאו ידיה לא פטר או דלמא דלאו ידיה נמי פטר "
2. **חולין ע.:** " בלעתהו חולדה והוציא אתו מהו הוציא אתו הא אפיקתיה אלא בלעתו והוציא אתו והכניסתו והקיא אתו ויצא מאליו מהו "
3. **חולין ל':** " ת"ש חץ שחוט לשונם רבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפא ושחט בה עופא בהדי דפרח "
4. **זיכנו הקב"ה ללמוד עם נכדי את מסכת חגיגה וע"כ אביא גם משם:**
חגיגה יב.: " ... ואמר רב יהודה אמר רב בשעה שברא הקב"ה את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי עד שגער בו הקב"ה והעמידו שנאמר עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו והיינו דאמר ר"ל מאי דכתיב (בראשית לה-יא) אני אל שדי אני הוא שאמרתי לעולם די אמר ר"ל בשעה שברא הקב"ה את הים היה מרחיב והולך עד שגער בו הקב"ה ויבשו "

הרמב"ם מבין שלעיתים דברי חכמים לא מתקבלים על שכלם של בני האדם והוא מחלק אותם ל 3 כיתות:

שלוש כיתות בדברי חכמים

כת ראשונה – מקבלים דברי חכמים כפשטם: וזו הכת עניי הדעת, יש להצטער עליהם לסכלותם. הם מאמינים אותם על פשטם, ואין סוברין בהם פירוש נסתר בשום פנים. והנמנעות כולם הם אצלם מחויבות המציאות.

כת שניה – לועגים לדברי חכמים: והיא כת ארורה, לפי שהם משיבים על אנשים גדולים ונשיאים אשר נתבררה חכמתם לחכמים. ושהם, עמי הארץ נפתים, גרועי השכל, סכלים בכלל המציאות, עד שלא היו משיגים דבר חכמה בשום פנים.

כת שלישית – מבינים שדברי חכמים הם משל: והם אותם בני אדם שנתברר אצלם גדולת החכמים ז"ל וטוב שכלם. ושנתברר גם כן אצלם מניעת הנמנע ומציאות המחויב להימצא. וידעו כי הם עמי הארץ, אינם מדברים היתוליים. ונתאמת להם שדבריהם יש לו נגלה ונסתר, וכי הם בכל מה שאומרים מן הדברים הנמנעים, דברו בהם בדרך חידה ומשל, כי הוא זה דרך החכמים הגדולים. וכן ספר **איוב** בכללו אמרו קצתם משל היה (ב"ב טו ע"ב), ולא פירש לאיזה דבר הושם זה המשל. וכן **מתי יחזקאל** (סנהדרין נב ע"ב) אמרו קצתם משל הוא, ורבים כאלה.

נפרש את ארבע הדוגמאות לפי הכת השלישית:

- 1, ו 3, המדע המודרני מוכיח אפשרות זו
 - 2, באה ללמד שסגי לשחיטת העוף בהולכה
 - 4, מבינים שדברי חכמים הם משל
- יהי רצון שאבינו שבשמיים יתן בליבנו בינה להבין להשכיל לשמוע וללמד את כל חוקי תורתו ברצון.